

asiassana

1/74

SISÄLTÖ

LUKIJALLE	s. 1
Kari J. Kettula, TAVOITTEENA DEMOKRAATTINEN KIRJASTO	s. 3
KOKOUSKUTSU UDK:N YLEISKOKOUKSEEN JA KOKOUKSEN ESITYSLISTA	s. 6
ESITYS UDK:N TOIMINTASUUNNITELMAKSI TOIMI- KAUDELLE 1973-74	s. 7
ESITYS UDK:N TALOUSARVIOKSI TOIMIKAUDELLA 1973-74	s. 11
HARJOITTELIJAT MUKAAN KIRJASTOALAN VIRKAEHTO- SOPIMUKSIIN	s. 14
KULTTUURIVAIHTOON SOSKOMIN KANSSA!	s. 16
Merja Huovila, LAITOKSEN KEHITTÄMINEN KUULUU SINULLE	s. 17
MITÄ UDK TEKEE	s. 20

Koostaneet: Sari Andersson
Merja Huovila
Riku Rähä
Pirkko Vuorela

LUKIJALLE

Tämä Asiasana, jota juuri luot on UDK:n lehden ensimmäinen numero. Tästä lehdestä on tarkoitus kehittää kirjastotieteen ja informatiikan opiskelijoiden mahdollisimman monipuolinen tiedotus-, keskustelu- ja kulttuurilehti. Onnistuakseen yritys tarvitsee meidän kaikkien tuem: selontevoja ja kannanottoja sekä erilaisista "kirjastokysymyksistä" ja alan opiskeluasioista että yleensä kulttuuri-, opiskelija- ja yhteiskuntapolitiikasta kaunokirjallisia tuotteita unohtamatta.

Ruotsissa on maan kirjastolehtien mukaan keskusteltu melko vilkkaasti yleisten kirjastojen kirjavalmista. Suomalainen keskustelu on jo pitkään ollut melko laimeaa, ongelmallisimmaksi on koettu kirjastojen suhde massavihtoseen. Toivottavasti nyt keväällä ilmestyvä kirjastopoliittinen huuto-merkki Kirjalaina antaa uutta tietoa kirjaston ja yhteiskunnan kytkennöistä. Kirjavalminta liittyy kiinteänä osana kirjastolaitoksen tavoitteenasetteluun ja tehtävämäärittelyyn. Syksyllä -73 asetettiin näitä asioita pohtiva "Nummisen kirjastokomitea", jonka tehtävänä on selvittää myös tavoitteitten konkretisoimismahdollisuudet. Tämä lehti voisi olla esimerkiksi meidän keskusteluforumimme sekä koko kirjastolaitoksen periaatekysymyksissä että alan erikoisongelmia pohdittaessa.

Nykyisin voi kysyä esim.

- Onko kirjastolaitos unohtanut tiedonvälittäjän tehtävänsä?
- Ovatko kirjastojemme kirjakokoelmat riittävän monipuoliset,

löytyykö hyllyistä klassikkoja, Neuvostoliiton ja muiden sosialististen maiden kirjallisuutta tai kotimaisia omakustantaita?

- Onko kirjallisuudesta tullut markkinatalousjärjestelmän suurkustantajien puolustuskyvytön uhri ja kunnallisesta kirjastolaitoksestamme pelkkään taloudelliseen voittoon tähtäävän kustannuspolitiikan voimaton myötäilijä?

Keskustelun avaukseksi lainaus Marjatta Kaukosen artikkelista:

Yhteiskunnan ylläpitämät ja valvomat kirjastot eivät tällä hetkellä täytä tiedonvälittäjän tehtäväänsä, eivät edes niissä puitteissa kuin se nykyisen kustannuspolitiikan vallitessa olisi mahdollista. Kirjastonhoitajat vetoavat kysynnän ja tarjonnan lakiin eli siihen, että suuri yleisö pyytää vain sota- ja viihdekirjallisuutta. Kirjastolaitos ei katso tehtäväkseen miettiä, mistä tämä johtuu. Siksi demokraattisten järjestöjen on ehdottomasti ruvettava vaatimaan kirjastoilta rauhaan ja oikeudenmukaisuuteen, todelliseen historialliseen kehitykseen ja inhimillisyyden korostamiseen keskittyneitä kirjoja. On vaadittava informaatiotilaisuuksia, joissa käsiteltäisiin sosialististen maiden ja vapautensa puolesta taistelevien kansojen kirjallisuutta. Ja näitä kirjoja on saatava kirjastojen hyllyille. Valtiovallan on otettava huomioon, että rauhan ja ystävyyden politiikkaa vahingoittava toiminta ilmenee mm. siinä, että kieltäydytään esittelemästä kansallemme neuvostokulttuurin saavutuksia tasapaksun angloamerikkalais-EEC:läisen kulttuurin kustannuksella, jonka olennainen sisältö on ihmisviha, työn ja ihmisen halventaminen. (Lipunkantaja, P-H SNDL 25 v.)

Tämä numero on ilmainen näyttenumero, jonka oleellisin sisältö koostuu UDK:n yleiskokousmateriaalista, jotta ehtisimme tutustua siihen kyllin perusteellisesti.

Yleiskokouksessa tavataan!

Asiasana helmikuussa 1974

TAVOITTEENA DEMOKRAATTINEN KIRJASTO

Vuosi 1973 oli Suomen kulttuuripoliittisessa kentässä peruskartoitusten ja järjestäytymisen aikaa. Vuoden aikana valmistuivat kirjallisuuden tukitoimikunnan, oppikirjamateriaalikomitean, teatterikomitean, elokuvapoliittisen komitean, kuvataiteen koulutus - ja museotoimikunnan sekä mielipidelehtitoimikunnan mietinnöt. Valmistumisvaiheessa on kulttuuritoimintakomitean mietintö, jolla tulee olemaan tärkeä kokonaismerkityksensä.

Kulttuurityöntekijät järjestäytyivät vuoden 1973 aikana poliittisesti. Kulttuurityöntekijöiden sosiaalidemokraattinen yhdistys, Kulttuuridemokraatit, Kulttuurityöntekijöiden liitto sekä kaksi porvarillista yhdistystä keräävät erilaisia poliittisia katsantokantoja edustavia kulttuurityöntekijöitä omiin toimintayksikköihinsä. Tämä selventää kulttuuripoliittista kokonaiskuvaa ja poistaa roskapuheet kulttuurista epäpoliittisena ilmiönä.

Kirjastolaitos on olennainen osa suomalaisen kulttuurin kenttää ja siinä heijastuvat myös samat ristiriidat kuin muualakin suomalaisessa yhteiskunnassa. Samalla tavalla kuin EEC-sopimus tulee vaikuttamaan kielteisesti talouskehitykseen ja työntekijöiden asemaan, samalla tavalla EEC-sopimuksen haittavaikutukset tulevat näkymään Suomen kulttuurikentässä. Länsimaiset standardoidut kulttuurituotteet tulvivat entistä enemmän markkinoillemme ja edistyksellisillä kansallisilla kulttuurituotteillamme tulee olemaan kovat ajat. Kulttuurin alueella havaittiin vuoden 1973 aikana voimakkaita konservatiivisia taaksepäinvetoja, joiden johdossa olivat opetusministeri Marjatta Väänänen ja maan oikeistovoimat kivikautisine asenteineen.

Kirjastolaitoksen piirissä eivät edistyksen ja taantumuksen välillä käytävät taistelut ole aina olleet niin selvästi esillä kuin muilla kulttuurin alueilla (yleisradio, elokuva, teatteri). Monet kirjastolautakuntien jäsenet, jotka ovat edustaneet erilaisia poliittisia puolueita, ovat ilmoittaneet

oudosti, että lautakunnat ovat olleet yleensä yksimielisiä kuin sopuisa suurperhe. Suurissa kirjastoissa kirjastonjohtajat ovat ihmetelleet vaatimuksia henkilökuntaneuvostoista ja luottamusmiehistä sanoen, että kirjastossa ovat kaikki sopuisasti samassa veneessä. Kirjavalintakeskusteluissa ei ole uskinkaan kiinnitetty huomiota kirjallisuuteen osana joukkotiedotusta ja sen poliittisia funktioita. On kuviteltu, että ristiriita kirjallisuudessa olisi ns. eliittikirjallisuuden ja massakirjallisuuden välillä. Ei ole tajuttu sitä, että kirjallisuudessa kuin muillakin kulttuurin alueilla ristiriita on demokraattisen ja taantumuksellisen kulttuurituotteen välillä.

Alussa mainitut mietinnöt korostavat kirjastojen merkitystä monipuolisena kunnallisena kulttuurin jakelupisteenä. Kirjastoalalla työskentelevien demokraattisten kirjastotyöntekijöiden on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota demokraattisten kulttuurituotteiden edistämiseen (kirjoihin, lehtiin, elokuviin, levyihin, teatteriesityksiin ...).

VUOSI 1974 DEMOKRAATTISEN KIRJASTOTOIMINNAN VUODEKSI

Vuosi 1974 tulee olemaan hyvin tärkeä vuosi kirjastotoiminnan kannalta. Viime vuoden lopussa asetettiin ns. Nummisen komitea, jonka tehtävänä on määritellä yleiselle kirjastolaitokselle asetettavat tavoitteet sekä tutkia, miten tavoitteet voidaan toteuttaa. Tämän komitean työ on ratkaisevan tärkeä ja tullee määräämään kirjastojen toimintoja moniksi vuosiksi eteenpäin. Nummisen komitean työtä on syytä tarkasti seurata, ja sitä voi auttaamahdollisimman demokraattisen tuloksen aikaansaamiseksi.

Joskus on kuullut sanottavan, että kirjastoalalla puuttuu kanavia demokraattisen toiminnan ajamiseksi. Tämä ei pidä paikkaansa. Kirjastomaailmassa toimii monia järjestöjä ja organisaatioita, joiden kautta voidaan vaikuttaa kirjastoalan kehitykseen. Suomen Kirjastoseura, joka on laajin kirjastoalan järjestömme, pitää vuosikokouksensa tänä kesänä. Kokouksessa valitaan seuralle uusi hallitus. On erittäin tärkeää, että demokraattiset ja edistykselliset kirjastoihmi-

set liittyvät Suomen Kirjastoseuran jäseniksi ja tulevat kesällä muuttamaan seuran edistyksellisen kirjastotoiminnan välineeksi. Kirjastoseuran keskustoimikunnasta on puuttunut kirjastoalan opiskelijoiden edustaja, mikä selittääkin seuran uneliaan suhtautumisen kirjastoalan koulutukseen. Kirjastoapulaisten edustaja on seuran johtolimiin saatu pitkällisen määrätietoisen kamppailun tuloksena. Suomen Kirjastoseuraan liittyminen ja siinä toimiminen on eräs muutoksen kanava.

Kirjastopoliittinen yhdistys on koko maan laajuinen demokraattisia ja edistyksellisiä kirjastotyöntekijöitä ja opiskelijoita kokoava yhdistys, joka toimii erilaisia poliittisia mielipiteitä omaavien ihmisten muodostamana vaikutuskanavana. Kulunut vuosi oli voimien kokoamisen vuosi. Yhdistyksen jäsenmäärä kaksinkertaistui ja tiedote levisi yli maan monena satana kappaleena. Kirjastopoliittiseen yhdistykseen liittymisen ajaa edistyksen asiaa.

Useissa kirjastoissa toimii aktiivisia ammattiosastoja, joiden toimintaa on tuettava. Henkilökuntaneuvostojen perustamista on nopeutettava työpaikkakohtaisten demokraattisten prosessien alullepanemiseksi. Monet kirjastotyöntekijät ovat poliittisesti järjestäytyneitä. Heidän tulisi pitää yhteyttä oman puolueensa edustajiin kirjastolautakunnissa ja valtuustossa, jotta kirjastolaitoksen demokratisoituminen etenisi nopeasti kuntatasolle.

VUOSI 1974 DEMOKRAATTISEN KIRJASTOTOIMINNAN VUODEKSI

Kari J. Kettula

KPY:n puheenjohtaja

KOKOUSHUTSU

Kirjasto-opiskelijain yhdistyksen UDK:n yleis-
kokoukseen maanantaina 11.02.1974 klo 19.30
(Karstun luennon jälkeen) Domus-ravintolan
kabinettiin.

Kokouksen jälkeen illanvietto.

UDK:n johtokunta

TERVETULOA

UDK:n yleiskokous 11.02.1974 klo 19.30

ESITYSLISTA

- 1 § Kokouksen avaus
- 2 § Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden
toteaminen
- 3 § Kokousvirkaileijoiden valinta
- 4 § Työjärjestyksestä päättäminen
- 5 § Ilmoitusasiat
- 6 § Esitys yhdistyksen toimintasuunnitelmaksi
1973-74
- 7 § Esitys yhdistyksen talousarvioksi 1973-74
- 8 § Ehdotukset harjoittelijain palkkoja koske-
viksi vaatimuskirjeiksi
- 9 § Kurssivaatimustilanne
- 10 § Muut mahdollisesti esille tulevat asiat
- 11 § Kokouksen päättäminen

(Kokouksen jälkeen vapaamuotoisempaa keskus-
telua, aiheena esim. kurssivaatimusten uudis-
taminen lukukaudeksi 1974-75.)

ESITYS UDK:N TOIMINTASUUNNITELMAKSI TOIMIKAUDELLE 1973-74

1. VUOSI 1974 DEMOKRAATTISEN KIRJASTOTOIMINNAN VUODEKSI

Yhdistyksen päätaistelutehtävä toimikauden aikana on toiminta demokraattisen tiedon- ja kulttuurinvälityksen puolesta, sekä toiminta kirjastotyöntekijöiden aineellisen ja sosiaalisen aseman parantamiseksi. Molemmissa näissä kysymyksissä on avainasemassa Suomen Kirjastoseura, jonka tulisi kyetä antamaan aloitteita ja ohjaamaan kirjastoalan kehitystä oikeaan, demokraattiseen suuntaan. Niinpä keskeiseksi kysymykseksi nousee demokraattisten voimien riittävän edustuksen saaminen Suomen Kirjastoseuran johtokuntaan, joka uusittujen sääntöjen mukaisena valitaan kesällä 1974.

Tämä tavoite on kuluvana toimikautena yhdistyksemme toiminnassa keskeinen. Yhdistys tulee antamaan kaiken tukensa demokraattisten kirjastotyöntekijöiden pyrkimyksille sellaisen toimintasuojelman laatimiseksi, joka kokonaisvaltaisesti määrittelisi keinot demokraattisen kirjastotoiminnan toteuttamiselle maassamme, ja johon sisältyisivät kirjastotyöntekijöiden aseman parantamiseen tarvittavat välttämättömät toimenpiteet.

Toiminnassaan yhdistys pyrkii saamaan tarpeellisen kontaktin valtakunnallisen demokraattisten kirjastotyöntekijöiden järjestön KPY:n kanssa.

Toisaalta yhdistys pyrkii osoittamaan kaikille alan opiskelijoille oman demokraattisen etujärjestötoimintansa välttämättömyyden. Yhdistys pyrkii toimintamuotojensa monipuolistamiseen, palveluidensa kehittämiseen ja toimintansa tiivistämiseen laitoskohtaisena opiskelijoiden etujärjestönä kaikissa opintoihin ja opinto-olosuhteisiin liittyvissä kysymyksissä. Se noudattaa omalta osaltaan johdonmukaisesti niitä suuntaviivoja, joita edellytetään myös Suomen Kirjastoseuralta valtakunnallisella tasolla kirjastotoiminnan kehittämiseksi ja kirjastotyöntekijöiden aseman puolustamiseksi.

2. YHDISTYKSEN TOIMINNAN MONIPUOLISTAMINEN

Yhdistyksen on tehostettava toimintaansa kulttuurin ja järjestökoulutuksen alueilla. Yhdistyksen illanviettoihin tulee pyrkiä saamaan korkeatasoista ja kiinnostavaa ohjelmaa. Jokaisen opiskelijan tulisi olla selvillä siitä, millaiset ovat Suomen Kirjastoseuran mahdollisuudet ja toimintahalukkuus kirjastotalan kehittämiseksi ja alan työntekijöiden aseman puolustamisessa. Niin ikään ay-poliittinen selvitystyö on aloitettava, ja opiskelijoiden tietoisuutta ammatillisesta järjestäytymisestä kohotettava. On selvää, ettei AKAVA ole paras keskusjärjestö näihin tarkoituksiin. Yhdistyksen jäsenten olisi myös saatava järjestökuulutusta (esim. TAMYn järjestämänä). Opiskelijoiden nykyisin huonorevasta sosiaalisesta asemasta ja suunnitelluista parannustoimista olisi saatava enemmän tietoa. Liikuntatoimintaa jatketaan.

3. YHDISTYKSEN TARJOAMIEN PALVELUJEN PARANTAMINEN

Yhdistyksen jäsenilleen tarjoamat palvelut ovat edellisvuosina olleet melko hyvät. Yhdistyksen harjoittanut opintoneuvontaa, opintomonisteiden ja kurssikirjareferaattien valmistusta ja vuokrausta, tutortoimintaa (siihen liittyen tenttilukuryhmät) ja harjoittelunvälitystä. Lisäksi on tiedotettu opintoasioista, tehty aloitteita laitosneuvostolle ja tiedekunnalle erilaisista yhteishyödyllisistä kysymyksistä, ja painostettu päättäviä elimiä, jotta laitokselle saataisiin enemmän opettajavoimia. Näiden palvelusten taso ei saa laskea, vaan niistä on vastattava tunnollisesti sekä pyrittävä niitä edelleen kehittämään ja etsimään uusia palvelumuotoja. Kevään aikana on valittava nykyisistä opiskelijoista ensi vuodelle sopivat tutorit.

Eritoten on pystyttävä taistelemaan harjoittelijoiden palkat kevään 1974 kunnallisiin virkaehtosopimukseen Y3 palkkaluokan suuruisina (n. 930,-/kk), ja tietenkin samoin myös tieteellisissä kirjastoissa.

Näihin toimintoihin on liitettävä toiminta kirjastotyöntekijöiden ammatin arvostuksen kohottamiseksi ja työ kunnollisten palkka- ja työolojen puolesta. Näistä asioista on saatava myös Suomen Kirjastoseura kiinnostumaan.

4. PERIAATEOHJELMAN VALMISTAMINEN

Yhteistyössä muiden demokraattisten kirjastotyöntekijöiden kanssa on aloitettava periaateohjelmatyö, jonka tulee määritellä tavoitteemme paitsi kuolūtuksessa myös kirjastotoiminnan kehittämisessä ja ammatillisen järjestäytymisen keskeisissä kysymyksissä. Tällaisen ohjelman luomiseksi on toimittava yhdessä Kirjastopoliittisen yhdistyksen kanssa, sehän toimii valtakunnallisesti demokraattisten kirjastotyöntekijöiden ja muiden alan kehittämistä kiinnostuneiden järjestönä. Kontaktien luomiseksi alan helsinkiläisiin opiskelijoihin pyritään järjestämään retki Helsinkiin ja tapaaminen heidän kanssaan. Lisäksi harjoittelijan palkkoja koskevat vaatimuskirjeet voidaan toteuttaa yhdessä SSKH:n opiskelijoiden kanssa.

Yhdistyksen tulee järjestää opiskelijoiden keskuudessa Kirjastopoliittisen yhdistyksen jäsenhankintakampanjoita. Rohkaisevana olkoon vuoden vaihteessa saavutettu kampanjatulos: 52 uuden jäsenen hankkiminen Suomen Kirjastoseuraan.

Kirjastotyöntekijöiden on koottava voimansa, selvitettävä tavoitteensa ja toimittava yhteisvoimin niiden toteuttamiseksi. Pelkästään aineellisten elinehtojen turvaaminen tekee sen nykytilanteessa välttämättömäksi. On tutkittava miten ammatillisessa järjestäytymisessä voidaan päästä kestäväälle ja yhteiselle pohjalle, jotta mahdollisuudet elinehtojemme puolustamiseen parantuisivat.

5. MUU LAITOKOHTAINEN ETUJÄRJESTÖTOIMINTA, SEKÄ TOIMINTA DEMOKRAATTISEN KORKEAKOULU- JA TIEDEPOLITIIKAN PUOLESTA

Kurssivaatimuksia pyritään kevätlukukaudella uudistamaan siten, että lukuvuodeksi 1974-75

- luentojuoksemista yms. tarpeetonta rasitusta saataisiin vähennettyä merkittävästi. Tavoitteen saavuttamiseen tänä keväänä on edellytyksiä ainakin approbaturin osalta.
- kurssivaatimusten sisällöllistä mielekkyyttä saataisiin lisätyksi; oppimateriaalin tulee olla parasta ja ajanmukaisinta sekä asenteiltaan demokraattista.
- yhteiskunnallista einesta tuodaan tutkintoon lisää: Kirjasto-^{osana}toimintaa on käsiteltävä yhteiskunnan tiedonvälitystä.
- saataisiin lisää työväenliikkeen kannalta asioita katselmaa sekä sosialististen maiden kirjasto- ja kulttuurioloja esittelevää materiaalia.

Laitosneuvostolle on edelleen tehtävä aloitteita ja tarvittaessa painostettava sitä opiskelijoiden etujen mukaisten ratkaisujen toteuttamiseksi. Laitoksen demokraattisille periaatteille rakentuva tutkimusohjelma tulisi viedä käytäntöön.

Opiskelijoita on pyrittävä perehdyttämään korkeakoulupoliittisiin taistelukykyksiin. Asiasana-lehdestä on pyrittävä tekemään opiskelijoiden etuja vastaava ja heidän etujensa puolesta taisteleva demokraattinen lehti, jossa konkreettisesti otetaan kantaa kaikkiin opiskelijoille tärkeisiin ajankohtaisiin ongelmiin.

6. IMPERIALISMINVASTAINEN SOLIDAARISUUSTOIMINTA

Yhdistys on Suomen Rauhanpuolustajien, Suomi - Vietnam Seuran ja Suomi-Chile Seuran jäsenjärjestö, ja pyrkii antamaan osaltaan täyden panoksen näiden - samoin kuin TAMYn ja muiden opiskelijajärjestöjen - järjestämiin imperialisminvastaisiin solidaarisuustoimiin. Erikoisesti yhdistyksen johtokunta vetoaa jäsenistöön Chile-keräyksen eteenpäinviemiseksi. Yhdistys pyrkii järjestämään katukeräystä Keskustorilla kerran viikossa. Tähän toimintaan mukaan haluavat voivat ilmoittautua toimintalohkon vastaville Risto Rasalle tai Kaija Tilukselle.

7. TOIMINTA DEMOKRAATTISEN YHTEISKUNTAKEHITYKSEN PUOLESTA

Tampereen seudun EEC:n vastaisen kansanrintaman (TaSEK) jäsenjärjestönä yhdistys on edelleen valmis osallistumaan EEC:n vastaiseen toimintaan tunnuksella "Irti EEC:stä!" Tampereen yliopistolle perustettuun Suomi - Neuvostoliitto Seuran osastoon yhdistys aikaisempien yleiskokouspäätöstensä mukaisesti liittyy heti kun viranomaiset ovat vahvistaneet yhdistyksen rekisteröitymisanomuksen. Yhdistys pyrkii saamaan laajat joukot mukaan Kirjastopoliittisen yhdistyksen Suomi-Neuvostoliitto Seuran tuella järjestettävälle Leningradin matkalle keuhällä 1974. Tällä matkalla on määrä tutustua Neuvostoliiton kirjasto-oloihin.

Edelleen yhdistys on valmis tukemaan työläisten taistelua toimeentulonsa puolesta sekä tarpeen vaatiessa puuttumaan erilaisiin demokraattisten oikeuksien loukkauksiin julkilausumin ym. sopivin keinoin.

Etenkin jäsenistön oikeusturva opintoasioissa on yhdistyksen valvottava asia, joten kaikki oikeusturvaa vaarantavat toimenpiteet olisi viipymättä tuotava UDK:n johtokunnan ja laitosten neuvoston tietoon. Yhdistyksen on tuettava ylioppilaskuntaa ja muita opiskelijoiden etuja puolustavia demokraattisia järjestöjä, sillä vain laajoin demokraattisista rintamin voidaan puuttua demokraattisia oikeuksia ja sosiaalista turvattomuutta lisäävien ilmiöiden syihin.

8. TOIMINTA OPISKELIJOIDEN SOSIAALISEN ASEMAN TURVAAMISEKSI

Aikaisempien kannanottojensa mukaisesti yhdistys antaa tuensa kaikille opiskelijoiden taloudellista ja sosiaalista asemaa parantamaan pyrkiville toimenpiteille, kuten toiminnalle vuokrien ja hintojen korotuksia vastaan ja taistelulle riittävän opintorahmuotoisen opintotuen puolesta samoin kuin muille TAMYN ja AYTn näitä asioita koskeville aloitteille. Yhdistyksen mielestä SYL olisi saatava opiskelijoiden elinehtoien puolesta käytävän kamppailun kärkeeseen.

Opiskelijoiden sosiaalipoliittista tietoisuutta pyritään kehittämään. Jokaisen opiskelijan olisi tiedostettava sosiaalisessa asemassaan tapahtuva kurjistuminen ja sen syyt. Johtokunnan jäsenten tulee osallistua TAMYn ja AYTn sosiaalipoliittisiin koulutustilaisuuksiin ja perehtyä asiaa koskevaan kirjalliseen materiaaliin. Yhdistyksen yleiskokouksissa ja illanvietoissa tulisi käyttää selostuspuheenvuoroja opintososiaalisista kysymyksistä. Kannanottoja sosiaalipoliittisista niin kuin muistakin opiskelijan asemaan liittyvistä tapahtumista on tarvittaessa laadittava ja pyrittävä saamaan ne Aviisissa julkaituiksi.

9. TOIMINTA JÄRJESTÖN ORGANISAATIO- JA INFORMAATIO-TOIMINNAN KEHITTÄMISEKSI

Järjestön on pyrittävä löytämään laajapohjaisia toimintamuotoja, joihin mahdollisimman monet yhdistyksen jäsenet voivat osallistua. Tällaisia ovat ainakin liikuntaja Chile-keräys, mutta myös illanvietot, mikäli ohjelmaan ja valmisteluun kiinnitetään riittävästi huomiota.

"Asiasana"-lehden on osaltaan täytettävä sitä informaatiokultua, mihin laitoksen sisäinen sekä ulkoinen tiedotustoiminta on vajonnut. Opiskelijoiden lehtenä Asiasanan tulee olla hauska ja mielenkiintoinen ja sen on pystyttävä edustamaan laitoksen opiskelijoita myös ulospäin. Opiskelijoiden kirjoituksia on pyrittävä saamaan myös entistä enemmän KPYn tiedotteeseen ja Kirjastolehteen.

Lehti ei yksin riitä, vaan informaatiotoimintaa on täydennettävä lentolehtisin, tiedottein ja ennen kaikkea suullisella luentoinformaatiolla, johon yhdistyksen johtohenkilöiden on harjaannuttava. Kurssiyhdysmiesten avulla aineyhdistyksen toiminta on vietävä luennoille. Yhdistyksen johtokunnan jäseniltä odotetaan otujoukkona toimimista kaikissa tärkeissä demokraattisen toiminnan, järjestäytymisen ja opintoja koskevan aloitteellisuuden kysymyksissä tunnuksella:

VUOSI 1974 DEMOKRAATTISEN KIRJASTOTOIMINNAN VUODEKSI!

ESITYS UDK:N TALOUSARVIOKSI TOIMINTAKAUDELLA 1973-1974

Yhdistyksen taloudellinen asema on edelliseltä vuodelta verrattuna hyvä, 17.11.1973 laaditun tilinpäätöksen osoittaessa 368,74 mk voittoa, sekä omaisuuden ollessa 607,52 mk. Yhdistyksen taloudellisen aseman lujittamiseen pyritään tänäkin toimintavuonna, joskin samalla on varauduttava myös kulujen kasvuun, etenkin yhdistyksen julkaisutoiminnan laajentamisen johdosta. Yhdistys jatkaa kurssikirjareferaatien valmistamista (Needham), ja ryhtyy julkaisemaan omaa lehtoa "Asiasanaa", jota pyritään tekemään toimikauden aikana 4 numeroa.

Omaisuus 17.11.1973: 607,52 mk

Tuotot

1. Jäsenmaksutulot	350,-
2. TAMYN toiminta-avustus	300,-
3. Opintomonisteiden vuokraustulot	200,-
4. Lehtien yms. materiaalin myynnistä	200,-
5. Muita tuottoja	150,-
6. TAMYlta anottava projektituki "Asiasana"-lehdelle	300,-
	<hr/>
	1500,-

Kulut

1. Julkaisutoiminta, monistuskustannukset jne. (Yhdistyksen lehti, opintomonisteet)	700,-
2. Jäsen- ja kannatusmaksut niille järjestöille, joiden jäsen UDK on	200,-
3. Matkakustannukset yms.	200,-
4. Toimistomeneot, postitukset, puhelinmenot	200,-
5. Muita kuluja	200,-
	<hr/>
	1500,-

ANNA TUKESE YHDISTYKSEN OPISKELIJOIDEN ETUA
PUOLUSTAVALLE TOIMINNALLE!

HARJOITTELIJAT MUKAAN KIRJASTOALAN VIRKAEHTOSOPIMUKSIIN

Harjoittelijan asema on aina ollut kirjastoissamme melko epäselvä nimenomaan palkkauksen osalta. Viime vuosina joissain kirjastoissa on jo noudatettu opetusministeriön suositusta Y3-palkkaluokan mukaisesta palkasta. Jotta tähän päästäisiin kaikkialla, harjoittelijat on saatava mukaan virkaehtosopimuksiin. Siksi UDK:n hallitus ehdottaa, että opiskelijat hyväksyisivät, allekirjoittaisivat ja lähettäisivät seuraavat kirjeet valtionvarainministeriön palkkaosastolle ja kunnalliselle sopimusvaltuuskunnalle:

Valtionvarainministeriön palkkaosastolle

Vetoamme valtionvarainministeriön palkkaosastoon harjoittelijain palkkauksen yhtenäistämiseksi kirjastoalalla siten, että valtion ylläpitämissä sekä valtionapua nauttivissa tieteellisissä kirjastoissa harjoittelevien kirjasto-opiskelijoiden palkkaus saataisiin samalle tasolle (A3), mihin Kunnallisen Sopimusvaltuuskunnan neuvotteluissa pyritään yleisten kirjastojen harjoittelijoiden osalta (Y3).
Ks. oheinen liite.

Lisäksi pyydämme valtionvarainministeriön palkkaosastoa suhtautumaan myönteisesti em. neuvottelutavoitteisiin sekä kehottamaan yleisiä kirjastoja noudattamaan opetusministeriön kiertokirjeessään antamaa suositusta Y3-palkkaluokan suuruisen palkan maksamisesta harjoittelijoille.

Kunnalliselle Sopimusvaltuuskunnalle

Kunnioittaen pyydämme, että Kunnallinen Sopimusvaltuuskunta menettelisi kirjastoharjoittelijain palkkakysymyksessä asiaa käsitelleen työryhmänsä ehdotuksen mukaisesti ja sisällyttäisi harjoittelijapalkat kevään 1974 virkaehtosopimukseen.

Ehdotuksemme on, että kirjastoalan väliharjoittelijain (Tampereen Yliopisto) ja esiharjoittelijain (Svenska Social- och Kommunalhögskolan) palkat sisällytettäisiin virkaehtosopimukseen Y3 palkkaluokan suuruisina, mikä on opetusministeriön suositus (Opetusministeriön kirje Kouluhallitukselle 10.11. 1965/6894) ja oikeuttaa yleiset kirjastot saamaan 75 % valtionavun harjoittelijapalkkaukseen.

Toivomme Kunnallisen Sopimusvaltuuskunnan toimivan tässä kysymyksessä etujemme vastaavalla tavalla. Harjoittelijain huono palkkaus on alamme opiskelijoille vaikea ongelma - onhan 400 - 500 mk:n kuukausipalkalla harjoittelijan mahdoton elää, varsinkin jos harjoittelu tapahtuu vierasalla paikkakunnalla.

Olemme vedonneet kirjeellä myös Valtionvarainministeriön palkkaosastoon, jotta se tukisi tätä kehitystä yleisten kirjastojen osalta kehottamalla niitä noudattamaan opetusministeriön em. suositusta sekä vastaavaa kehitystä valtion omistamissa tai valtionapua nauttivissa tieteellisissä kirjastoissa harjoittelevien osalta.

KULTTUURIVAIHTOON SOSKOMIN KANSSA!

Seuraavan luettelon olemme saaneet Svenska Social- och Kommunalhögskolanin opiskelijoilta. Luettelon kirjallisuus on lähinnä yleisistä kirjastoista - tieteellisten kirjastojen ja informaatiopalvelun osalta sitä tietenkintulisi kartuttaa. Mutta tuskin tällaistaakaan on tähän asti ollut saatavilla.

KIRJOJA JA ARTIKKELEITA NEUVOSTOLIITON KIRJASTO-OLOISTA

1. Construction of Libraries in the USSR. Moscow 1970 . (IFLA)
2. Efimova, Anna N., Librarianship in the USSR. The Library World, May 1968.
3. Francis, Simon ed., Libraries in the USSR. London 1971. (kokoelma neuvostoliittolaisia artikkeleita melko neuvostovastaisen esipuheen kera)
4. Friis-Hansen, J.B., Optegnelser fra en Russlandrejse. Reel 2, 1962.
5. Jaschikina, Je. S., Die Staatliche Lenin Bibliothek 1862-1962. Zentralblatt für Bibliothekswesen 7, 1962.
6. Kuhlberg, Svante (toim.), Katse Neuvostoliittoon. Hki 1967.
7. Librarianship in the USSR. Book and Illustration Exhibition. Moscow 1970 (IFLA)
8. Moraczekii, N.I., Guide to M.E. Saltykov-Schedrin State Public Library. Leningrad 1963.
9. Neuvostoliiton kirjastotoimesta. Neuvostoliittoinstituutin julkaisusarja B:9 Hki 1971. (Saatavissa Opetusministeriön Neuvostoliittoinstituutista Os. Lönnrotink.)
10. Organisation dla Sovjet. BBL 2, 1972.
11. Rudomino, Margarita, Library Training in the USSR. Libri 1, 1962.
12. Rudomino, Margarita, The All-Union Library of Foreign Literature in its New Premises. Unesco Bulletin 1, 1968.
13. Ruggles & Swank, Soviet Libraries and Librarianship. Chicago 1962.
14. Serov, V.V., Library Science and Some Problems of Library Education in the USSR. Libri 3, 1969.
15. Skrypnev, N.P., Library Training in the Soviet Union. The Library World, May 1968.
16. Valeur Larsen, Henning, Rejseindryk fra Sovjetrusland. Bogens Verden 7, 1968.
17. Wirla, Eila, Lenin ja kirjastotyö. Neuvostoliittoinstituutin vuosikirja no 19-21, 1967-69.

18. Chubaryan, O.S., Libraries in the USSR. Moskova 1972.
19. Simsova ed., Lenin, Krupskaja and Libraries .
London 1968.
20. Giljarevski & Mihailov, Informatik.

- - - - -

LAITOKSEN KEHITTÄMINEN KUULUU SINULLE

Kirjastotieteen ja informatiikan laitoksella perustettiin ensimmäinen sopimus pohjainen laitosneuvosto syksyllä -71 tiedekunnan muiden laitosten esimerkin innoittamana. Johtosääntö laadittiin silloisen yleisen käytännön mukaiseksi. Keväällä -73 sitä demokratisoitiin poistamalla laitoksen esimiehen ja varaesimiehen itseoikeutettu jäsenyys, samalla myös eri elinten tehtävän määrittelyä täsmennettiin ja laitosneuvoston toimintakausi muutettiin kalenterivuodeksi.

Ensimmäinen toimikausi jäi näennäisdemokraattiseksi ja tulokset vähäisiksi. Toisella kaudella neuvoston asema on kiinteytynyt, kun erilaisia käytännön toimintamalleja on vähitellen luotu. Syyslukukaudella -73 laitosneuvoston toiminnan kehitys taas pysähtyi. Osaltaan tilanteeseen on vaikuttanut opettajien suhtautuminen, vaikkakaan laitoshallinnon demokratisointia ei ole vastustettu, ei siihen myöskään ole kunnolla osallistuttu. Joskus tuntuu, että opettajat kokevat laitosneuvoston vain opiskelijoiden asiaksi. Toisaalta myös kirjastotieteen ja informatiikan opiskelijat ovat pysyneet melko passiivisina. Jatkuvaa aktiivista ja laajenevaa käytännön toimintaa todella tarvitaan.

Nyt valitulla uudella laitosneuvostolla on paljon tehtävää edessään. Kirjastotieteen ja informatiikan laitoksella tarvitaan suunnittelua sekä välittömästi että pitkällä tähtäimellä. Aikaisemman suunnittelun puute johtuu osaksi laitoksen nuoruudesta, osaksi vuosittain vaihtuneista vt. professuureista ja osaksi elän koulutukselle asetettujen päämäärien selkiintymättömyydestä.

Tammikuussa valittava laitosneuvosto on toimistaan vastuussa laitoskokoukselle. Paitsi sääntömääräisin laitoskokouksin on päätösvaltaa yritetty laajapohjaistaa neuvoa antavin laitoskokouksin (aiheena kurssivaatimukset ja laitoksen tutkimuspoliittinen ohjelma). Toinen yrityksestä tosin kaatui siihen, ettei kokouksesta saatu päätösvaltaista. Johtuiko se tiedotuksen puutteesta vai opiskelijoiden haluttomuudesta. Ehkäpä molemmista. Informaatiokuilu on todella syvä. Mutta myös opiskelijoiden olisi syytä aktivoitua. Heidän asioistaanhan on koko ajan kyse. Ainakin laitoksella toimivien poliittisten ryhmien olisi velvoitettava jäsenensä tarmokkaaseen toimintaan.

Laitosneuvoston tehtäviä ovat mm:

- laitoksen kunkin vuoden toimintasuunnitelman laatiminen
- tutkinto- ja kurssivaatimusten valmistaminen
- seuraavan vuoden opetusohjelman valmistelu
- esityksien antaminen uusien virkojen perustamisesta
- lausunnon antaminen virkojen täytöstä
- aloitteitten teko ja lausunnonanto laitokseen liittyvissä seikoissa sekä toiminnan kaikinainen edistäminen

Siis yleensä kaikki ne tehtävät ja päätökset, joissa toimi- ja päätösvalta kuuluu laitokselle eikä tiedekunnalle tai sen yksityisille jäsenille.

Tähänastiset päätökset ovat suurimmalta osaltaan syntyneet yksimielisinä. Aikaansaannoksista kannattaneet mainita

- tutkimuspoliittinen ohjelma
- opetuksen suunnittelu: proseminaarien, kirjallisuuden tuntemuksen harjoitusten yms. uudistaminen
- kurssivaatimuksissa tehdyt parannukset
- laitoksen KTS- ja PTS-työn aloittaminen.

Näilläkin kokemuksilla ja saavutuksilla voidaan opiskelijoiden ja edistyksellisten opettajien vaatimukset hallinnon demokratisoimisesta osoittaa oikeiksi. Meidän on jatkettava taisteluumme erilaisia kiintiöesityksiä vastaan - yliopiston perussäännön saattamiseksi demokraattiselle pohjalle. Ja samanaikaisesti meidän on kehitettävä nykyisten neuvostojemme toimintaa edelleen.

Myös kirjastotieteen ja informatiikan laitokselle on perustettu tutkinnonuudistusta valmisteleva FYTT-ryhmä, jonka toiminta tosin kaipaisi tehokasta piristystä. Tutkinnonuudistuksen konkretisoiminen laitostasolla on eräs tulevan toiminnan tärkeimpiä tavoitteita. /Jos ja/ kun tutkinnonuudistus pystytään toteuttamaan laitostasolla se on yksi pätevä näyttö demokraattisen laitoshallinnon kyvystä toteuttaa edistyksellistä tutkimus- ja opetuspolitiikkaa.

Laitoshallinto ei ole vain siihen vaaleilla valittujen asia - se kuuluu jokaiselle laitoksen jäsenelle olipa hän sitten opettaja, opiskelija tai muuta henkilökuntaa. Laitosneuvoston kokoukset ovat avoimia: niissä on jokaisella puhe- ja aloiteoikeus. Käytännön työ tehdään erilaisissa toimikunnissa ja työryhmissä, niihin tarvitaan jatkuvasti ihmisiä neuvoston ulkopuolelta. Opiskelijan velvollisuus on opiskelun suunnittelu. Paitsi opetuksen ja tutkimuksen tason nousua ja opiskelumotivaation parantamista on laitostoiminnasta muutakin käytännön hyötyä: se tukee niitä tietoja ja valmiuksia, joita tarvitaan työ- ja yhteiskuntaelämässä yliopiston ulkopuolella.

Merja Huovila

Keskiviikkona 30.01.-74 valittiin laitosneuvoston jäseniksi seuraavat:

Ritva Sievänen-Allen (30)
Pertti Vakkari (24)
Oili Kokkonen (21)
Terhikki Pohjanvalta (20)
Merja Huovila (19)
Riku Räihä (19)
Maija Jussilainen (16)
Maija Karhunmaa (16)
Terttu Kuokkanen (16)
Seija Ålander (16)

Ja varalle:

Maija Söderblom (15)
Kaija Tilus (14)
Marjariitta Laamanen (13)
Raija Möttönen (13)
Pirkko Vuorela (11)
Risto Rasa (10)
Henny Suominen (9)
Riitta Väänänen (10)
Mirja Lehtinen (13)
Laila Torvinen (8)

